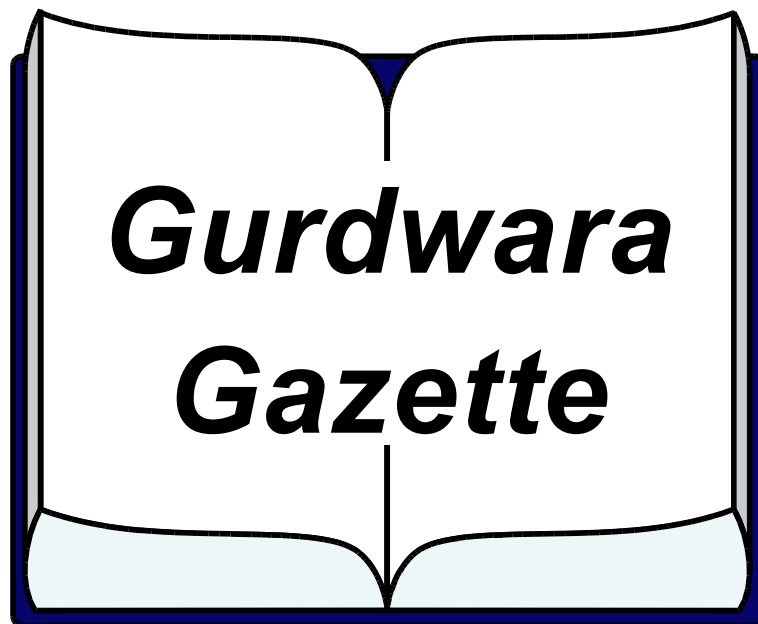

English Section

Editor : Manjit Singh

Associate Editor : Harbhajan Singh 'Vakta'

DAYS COMMEMORATING HISTORICAL EVENTS
(16th July to 15th August)

- 17 July Passed away of S. Teja Singh Smundri in the Lahore fort. To commemorate his contribution the building housing the offices of Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee has been named after him. (17-7-1926)
- 24 July Baba Gurdit Singh of Kama Gata Maru passed away. (24-7-1954)
- 28 July Governor General signed Gurdwara Act. (28-7-1925)
- 31 July S. Udham Singh was hanged in London. (31-7-1940)
- 4 August A peaceful agitation for long-standing Sikh demands, known as 'Dharam Yudh Morcha' was started by the Shiromani Akali Dal, headed by Sant Harchand Singh Longowal (4-8-1982)
- 5 August The Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee resolved to launch Jaito Morcha. (5-8-1923)
- 7 August The Sikh Gurdwara Act. 1925 Gazetted. (7-8-1925)
- 8 August Guru Ka Bagh (Amritsar) Morcha was launched, 5605 Sikh courted arrested and many more suffered the rigorous of extreme forms of persecutions at the hands of the British Government with such exemplary courage and conviction that earned the Sikhs greatest admiration. The Govt. had to bow down to the Sikh Demands. (8-8-1922)
- 15 August Division of the Indian Sub-continent into India and Pakistan in 1947 by the British. Beause of this, the Sikhs were deprived off for their many historical religious places. (15-8-1947) ■

In continuation with the last edition:

TWO SIKH RELIGIOUS ORDERS: SEWA PANTH AND NIRMAL PANTH

-S. Surjit Singh 'Gandhi'

We are taking pleasure while publishing these contents from the book '*History of the Sikh Gurus*' by S. Surjit Singh Gandhi former Head of Sikh History Research Board (SGPC).

SEWA PANTH

The Sikh Gurus humanist par excellence. They had put man in centre and endeavoured hard to bring him solace and salvation. They not only tried to uplift man on religious plane but also endeavoured to improve the lot of man on political plane. Guru Gobind Singh ji addressed himself to man 'qua man' without the narrow distinctions and antagonisms of east and west, Hindu and Muslim, Masjid and Mandir. The west was not so prominent a factor of influence in India during the 17th century, yet the writings and teachings of the Guru resounded with international humanitarian overtones. That there is no difference between man and man is clearly portrayed by the tenth Guru ji in the following words:-

One man by shaving his head to become a holy monk
Another sets up as a yogi or some other kind of ascetic
Some call themselves Hindus: other call themselves Musalmans
Among these are the Shiads, they are sunnis also
And yet man is of one race in all the world.

God as creator and God as good
God in His Bounty and God in His Mercy Is all one God. Even in our errors
we should not separate God from God.

Worship the one God, for all men the one Divine Teacher
All men have the same form
All men have the same soul.

The discrimination between man and man is altogether excluded and the central theme of all activities should be welfare and upliftment of the man.

This theme of the Gurus, on operational plane, found expressions in the

Gurus' wars, their literary compositions and their actions. It also found its expressions in the activities of the order of the Seva Panthis-followers of Path of Service whose sole aim is to see to the welfare of human beings without cherishing any desire for fruit or reward in the mundane sense. They were in fact motivated by purely altruistic impulses.

The founder of this order was Bhai Ghaniya ji, who belonged to Sodra, a village in Gujranwala district and was Dhamman¹ Kashatri. Since his childhood, he had religious propensities and showed signs of transcending narrow-mindedness and egocentricity. When he was ten years old, he happened to go to Anandpur Sahib along with his father, and was much impressed by the towering personality of the ninth Guru ji. He again went to Anandpur Sahib at the age of sixteen. This time he felt so much attached with the Guru's mission that he decided to pass his life in serving the Guru ji, and for the Guru's cause. He was handsome, well-built and intelligent. His parents wanted him to marry but he chose to work for the Guru's cause which, in fact, was no other than the people's cause. In spite of the best efforts of his parents, he refused to marry not because he did not believe in this institution, but because he did not want to give divided attention to his mission.

All records show that Bhai ji engrossed himself in rendering service to the Guru, individuals and the people in general. He felt pleasure in rinsing utensils, cleansing campus of Guru ka Langar (Guru's kitchen), bringing water for the kitchen as well as for the thirsty travellers. He slept very little, hardly four hours at night. All the time his attention was fixed on the Great God and his creations. He would spare not even a second without doing something for the people. Bhai ji enjoyed the sweet utterances of the ninth Guru ji, was elevated by his hallowed darshan and was transported to eternal Bliss by his instructions. He was lucky enough to accompany Guru Tegh Bahadur Sahib in his eastern tours. He drank deep at the fountain of Gurbani. He very unassumingly but steadily served the people irrespective of their beliefs and group affiliations.

His dress used to be made of home-spun coars cloth, expressive of his simplicity and honest living. He was extremely humble and, as a matter of fact, humility was his root tendency. Sometimes when Guru Tegh Bahadur Sahib out of amusement told him that people had lodged complaints against him, he would at once say- "We are stained by the sins which are numerous; only God can purify us."

Guru Tegh Bahadur Sahib was executed under orders of Aurangzeb on the 11th November, 1676.

As time rolled by, Bhai ji's zeal for sewa (Service) redoubled. Day in and day out, he was busy with assuaging the afflicted, dressing the wounds, providing water to the thirsty and comforting the comfortless. Service had become the reeling passion of his life. Bhai ji participated in his own humble way in all the activities of Guru Gobind Singh. He watched for himself the hostility of Hill Chiefs and its implications, and the attitude of the mughal Government vis-a-vis the Sikhs and their Guru Gobind Singh ji.

In A.D. 1704 the battle of Anandpur Sahib ensued. The enemy forces consisted of the armies of Hill States, of Sirhind and of irregulars such as Ranghars and Gujjars. The Guru had also collected nearly ten thousand men. Although this number was insignificant as compared to the strength of the enemy, yet on the Guru's side there was will of the people to fight and die for their Master.

The actual warfare started on May 20, 1704. The Sikhs fought valiently with the result that the enemy's hope for having easy victory was dashed to the ground.

One day complaints were made to the Guru that a Sikh, Ghaniya by name, had been serving water and rendering first aid not only to the Sikhs but to the wounded enemy. The Guru called Ghaniya and enquired if it was true. The humble Ghaniya replied that he had been serving those who fell in the battlefield. "My eyes could not distinguish between Sikhs and Mughals, as I saw Guru's face in everyone." The Guru appreciated him and remarked that he had really understood his mission. As a mark of approval of his action, the Guru gave him a box of ointment with the mark that he should not serve water alone to the wounded in the battles-field but also ointment to the wounded to ensure their speedy recovery. According to Bhai Kahan Singh the Guru, as a token of his pleasure for his humanistic work, gave him a bed and a handkerchief.

Reference:

1. Dhammna is a sub-caste of Kashatriyas.

Conti....

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਮਿਤੀ 09-06-2019
(26 ਜੇਠ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 550) ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 321 ਦੀ ਨਕਲ:-

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਇਹ ਇਕੱਤਰਤਾ ਸ੍ਰ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਬਾਠ' ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣ ਪੁਰ ਗਹਿਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ 'ਬਾਠ' ਵਲੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਨਿਭਾਈ ਭੂਮਿਕਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ। ਸ੍ਰ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚੰਗੇ ਸੁਭਾਅ, ਨੇਕਦਿਲ ਅਤੇ ਮਿਲਣਸਾਰ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਪੰਥਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਛੜੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ਣ ਤੇ ਪਿੱਛੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ, ਸਾਕ-ਸੰਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ।

ਦਫਤਰ:- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ,

ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਨੰਬਰ 21949

ਮਿਤੀ 26-6-2019

- ਉਤਾਰਾ: 1. ਇੰਚਾਰਜ ਜੀ, ਰੀਕਾਰਡ ਬ੍ਰਾਂਚ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ।
2. ਇੰਚਾਰਜ ਜੀ (ਪਬਲੀਸਿਟੀ ਬ੍ਰਾਂਚ), ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ।
3. ਸਬੰਧਤਾਂ ਪਾਸ

ਰੂਪ ਸਿੰਘ (ਡਾ.)
ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਮਿਤੀ 09-06-2019
(26 ਜੇਠ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 550) ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 322 ਦੀ ਨਕਲ:-

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਇਹ ਇਕੱਤਰਤਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣ ਪੁਰ ਗਹਿਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਇਜਹਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਅਕਾਦਮਿਕ ਖੇਤਰ ਲਈ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਡਾ. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਰੜੀ ਘਾਲਣਾ ਘਾਲੀ। ਪ੍ਰੋ: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਰੀਸਰਚ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਲੰਮੇ ਸਮਾਂ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ। ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਨ 2014 ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ 'ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਆਫ ਸਿੱਖਇਜ਼ਮ' ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਥ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ 'ਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਿੱਛੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਸਾਕ-ਸਬੰਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਨੇਹੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ।

ਦਫਤਰ:- ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ,

ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਨੰਬਰ 21950

ਮਿਤੀ 20-6-2019

- ਉਤਾਰਾ: 1. ਇੰਚਾਰਜ ਜੀ, ਰੀਕਾਰਡ ਬ੍ਰਾਂਚ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ।
2. ਇੰਚਾਰਜ ਜੀ (ਪਬਲੀਸਿਟੀ ਬ੍ਰਾਂਚ), ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ।
3. ਸਬੰਧਤਾਂ ਪਾਸ।

ਰੂਪ ਸਿੰਘ (ਡਾ.)
ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ॥

**ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਮਿਤੀ 09-06-2019
(26 ਜੇਠ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 550) ਦੇ ਮਤਾ ਨੰਬਰ 323 ਦੀ ਨਕਲ:-**

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਇਹ ਇਕੱਤਰਤਾ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿੱਖ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਡਾਕਟਰ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਭੋਪਾਲ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਾਲਣੇ 'ਤੇ ਗਹਿਰੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਇਜਹਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਡਾ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਆਗੂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਤੇ ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਕੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਭਰਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਚਿਣਗ ਲਾਈ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਹੋਂਦ ਹਸਤੀ ਤੇ ਪਹਿਚਾਣ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਨ ਵਿਚ ਡਾ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅਦੁੱਤੀ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ। ਉਹ ਚੰਗੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਡਾਕਟਰ ਵੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਅਨੇਕਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਮੈਡੀਕਲ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਕਮਾਇਆ ਹੈ। ਡਾ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖ ਜਜਬਾ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲ੍ਹਾ ਲਈ ਸੋਚਦੇ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅੱਜ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਡਾ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਛੜੀ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਬਖਸ਼ਣ ਅਤੇ ਪਿੱਛੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਕ-ਸਬੰਧੀਆਂ, ਸਨੇਹੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ।

ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਭੋਪਾਲ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਥ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਡਾ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿਖੇ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਕੀਤੇ ਐਲਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਡਾ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦਫਤਰ:-ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ,

*****

ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸਮੁੰਦਰੀ ਹਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ।

ਨੰਬਰ ੩੨੦੦/

ਮਿਤੀ ੧/6-2019

- ਉਤਾਰਾ:
1. ਮੈਨੇਜਰ ਸਾਹਿਬ, ਸੱਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।
  2. ਇੰਚਾਰਜ ਜੀ (85), ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ।
  3. ਇੰਚਾਰਜ ਜੀ, ਰੀਕਾਰਡ ਬ੍ਰਾਂਚ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ।
  4. ਇੰਚਾਰਜ ਜੀ (ਪਬਲੀਸਿਟੀ ਬ੍ਰਾਂਚ), ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁ:ਪ੍ਰ:ਕਮੇਟੀ।
  5. ਸਬੰਧਤਾਂ ਪਾਸ।

ਰੂਪ ਸਿੰਘ (ਡਾ.)
ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ,

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ
ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭਾਈ ਬਹਿਲੇ ਜੀ ਫਫੜੇ ਭਾਈਕੇ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਹਲਕਾ ਜੇਕਾ ਅੰਦਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕੈਂਪਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ, ਜ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਬਰ ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਇਕੱਠ (24 ਜੂਨ)

Regd. with the Registrar of Newspapers of India at No. 88/57.

Postal Registration No. ASR/0323/2018-20

Without Pre-payment of Postage under License No. PB/R-002/2018-20 Valid upto 31-12-2020

Monthly **GURDWARA GAZETTE** July 2019

Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee, Sri Amritsar.

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਪੀ.ਜੀ.ਆਈ. ਹਸਪਤਾਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਗੋਵਾਲ, ਸੀਨੀ: ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਰਘੁਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਮੈਂਬਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਇਮਪੁਰੀ ਤੇ ਝੀਬੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੈਂਪਲਾ, ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸ. ਐਸ.ਪੀ.ਐਸ. ਓਕਰਾਏ, ਸ. ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੰਗਰ ਸੇਵਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਨਾਢਾ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਗੋਲਡਨ ਆਫਸੈਂਟ ਪ੍ਰੈਸ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਮਸਰ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਤੇ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਨੇ ਛਪਵਾ ਕੇ ਦਫ਼ਤਰ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

Date: 15-07-2019

ਡਿਜ਼ਾਈਨ : ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ
ਤਸਵੀਰਾਂ : ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਲਾਨੀ)